

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravištvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev in upokojencev.

Ureditev prejemkov z znižanjem cen.

Pod tem naslovom je objavil ugledni dunajski uradniški list »Reichsverband der öffentlichen Angestellten«, ki izhaja v nakladi 25.000 izvodov, v svoji prvi letošnji številki članek dr. W. Kronesa, ki je zaradi splošno veljavni načel važen tudi za državno uradništvo v drugih državah, v katerih je položaj javnega uslužbenstva — kakor na primer pri nas — več ali manj sličen avstrijskim razmeram. Članek tu podajamo v izvlečku.

»Za avstrijsko javno nameščenstvo je izjava vlade k proračunskemu predlogu vsebovala samo eno svetlo točko, namreč v izjavi omenjeno akcijo za znižanje cen. S stališča tistega, ki prejema mezdo ali plačo, seveda znižanje cen najvažnejših življenjskih potrebščin za nameranih 20% seveda nikakor ni enako 20% zvišanju prejemkov. Ker pa je pri sedanjih razmerah izredno malo upanja na tako 20% ali tudi na znatno skromnejše zvišanje postavk zakona o prejemkih, bi bilo odgovarjajoče znižanje gotovo zelo dragoceno nadomestilo.

Seveda nastane zdaj vprašanje, da-li bo akcija, katero obljublja vlada, imela trajno vrednost ali pa zgolj navidezni uspeh. Na splošno bi seveda uradništvo imelo dovolj povoda, biti v tem oziru zelo skeptično, ker takih akcij niso poskušali le pri nas v Avstriji, temveč tudi drugod že ponovno in so redoma vse ostale brez pravega uspeha. Navzlic temu je pa uprav zdaj, kakor bom v naslednjem dokazal, nek optimizem umesten, seveda le v službi, če ne bodo javni nameščenci kot konzumentje samo potrepljivo čakali na znižanje cen kot na dar iz nebes ali pa kot vladin poklon, temveč če bodo tudi sami pripomogli, da izsilijo znižanje cen.

Vsako znižanje cen more nastati samo iz dveh virov, namreč iz znižanja proizvodnih cen in iz znižanja vmesnega dobička trgovcev. Če torej najprej pogledamo proizvodnjo, more znižanje cen imeti spet dva vzroka, namreč dejansko pocenitev proizvodnje s pomočjo racionalizacije obratov, ali pa prisilno znižanje cen zaradi nadprodukcije na svetovnem tržišču. V Avstriji sta danes podana obadva pogoja: industrija, kakor tudi poljedelstvo sta že znatno poboljšala svoje obratovanje in želeli je samo, da se to izboljšanje proizvodnih načinov tako nadaljuje. Celo zmerno pospeševanje teh stremeljenj z javnimi sredstvi je s stališča konzumentov še priporočljivo, vsekakor bolj nego politika subvencioniranja obratovnih panog, katere se, kakor na primer pridelovanje žita v višini 1500 metrov nad morjem, sploh ne morejo smatrati več sposobnim za življenje.

Manj razveseljiv je silni padec cen na svetovnem tržišču, kjer je posebno na polju poljedelskega pridelovanja že dosegel tako nizino, da bi vsaj v Avstriji bilo za naprej smiselno gospodarstvo sploh nemogoče, če bi ta položaj trajal delj časa. Kakor je sicer cena 12 grošev za kilogram pšenice razveseljiva za konzumente, bodo morali javni nameščenci, ki pravilno pojmujejo splošno dobro, v tem oziru prej zagovarjati zvišanje cen, nego pa njih znižavanje.

Vsekakor pa na splošno pogoji za vseobče znižanje cen nikakor niso nepovoljni. Mnogo manj ugodne so razmere v vmesni trgovini. V poslednjem času je priobčil list že več člankov, ki so vsi opozarjali na prekomerne vmesne dobičke. Navedene slučaje je mogoče s primeri iz vseh panog življen-

skih potrebščin po volji pomnožiti in posplošiti. Tu zadostuje gola ugotovitev, da se večina predmetov, in sicer prav tako prirodni pridelki, kakor tudi obrtniški in industrijski izdelki na potu od producenta do konzumenta, posebno v nadrobni prodaji pribitek od 25 do 30% k ceni (napram 8 do 10% v predvojni dobi) smatra še kot normalen »meščanski« dobiček.

Ni pa dovolj, da ugotovimo ta dejstva, temveč treba je poiskati tudi njihove vzroke. Trgovci se v tem oziru radi izgovarjajo na povišana davčna bremena in povečane prispevke za socialno zavarovanje. Upravičenosti teh pritožb ni mogoče oporekati in je preosnova celotnega sistema davščin in socialnega zavarovanja, katero obljublja vlada, brez dvoma objektivno ugotovljena nujnost. Kdor pa ima le količjak upogleda v kupčijske razmere, mora priznati, da je povišanje trgovskih dobičkov že nekolikokrat preseglo te zvišane dajatve, ki torej nikakor ne morejo biti edini razlog za abnormalno razmerje med nakupno in prodajno ceno.

Tudi ni mogoče, če hočemo biti pravični, predbacivati malim trgovcem detajlistom prekomernega skupnega dobička, ker bi se le-ta morali itak pokazati v razkošnejšem načinu življenja ali pa v znatnejšem nalaganju prihrankov — če izvzamemo seveda izjemne slučaje. Seveda so ti mali detajlni trgovci morali sorazmerno znižati svoj življenjski standard za dosti manje, nego javni nameščenci, ni pa mogoče tudi zanikati, da je to nadaljevanje predvojnega načina življenja šlo čisto na stroške obratne glavnice in torej na račun starostne preskrbe. Obči klic po socialnem starostnem zavarovanju samostojnih pridobitnikov, katerega omenja tudi vladna izjava, govori jasen »Mene Tekel...«

Kje pa tiči tedaj vzrok velikih razlik v cenah? Vodilni zastopnik neke zveze detajlistov je zadnjič v svojem govoru več ali manj neprostovoljno izdal to tajnost, ki prav za prav niti ni tajnost. Kakor je namreč sam navedel, je bilo pred vojno na Dunaju približno 28.000 detajlnih trgovin, dočim jih je danes približno 80.000. Nadaljnja govorikova izvajanja, po katerih naj bi bila večina teh novih trgovcev izšla iz krogov beguncev z vzhoda, katerim so dunajske volilne tovarne preskrbele domovnice in državljanstvo, in pa iz odpuščenih bančnih uradnikov, so v ti zvezi skoro postranskega pomena. Važno je dejstvo samo, kar postane takoj jasno, če premislimo tole razmerje: pred vojno je bilo pri dveh milijonih konzumentov 28.000 trgovcev detajlistov, danes pri približno 1:8 milijona konzumentov jih je pa 80.000. To se pravi, da je tedaj detajlist za služil, kar je potreboval za življenje in kar je moral prihraniti za starost, od približno 73 konzumentov, dočim danes odpade na posameznega trgovca komaj 23 konzumentov. Ker je pa povrh tega kupna moč velikega dela prebivalstva prav bistveno padla, je brez nadaljnje jasno, da mora, če ostane še nadalje to silno število detajlistov, vsak od njih pri vsakem predmetu, katerega proda, najmanj trikrat toliko zaslužiti, kakor prej, če naj njegov letni dohodek vsaj kolikor toliko doseže enako višino, kakor nekdanj. Če je torej, kakor smo prej ugotovili, povprečni pribitek k ceni od 8 do 10% zrasel na 25 do 30%, je s tem točnost prednjih zaključkov potrjena s praktičnim primerom.

Zato je brez nadaljnega razumljivo vsakomur, da more nastopiti resnično znižanje cen samo tedaj, če se prej ali pa vsaj sočasno zniža tudi šte-

vilo teh detajlnih trgovcev. Če je pa to, in s kakšnimi sredstvi sploh mogoče doseči, bomo pojasnili v drugem delu članka.

Priznavanje aspirantske službe za pokojnino.

Zadnji čas, kolikor nam je znano, se je zgodilo v nekaj slučajih, da posredna ministrstva državnim uslužbencem ne priznavajo v njihovo celokupno službeno dobo časa, katerega so uslužbenci prebili v svojstvu aspirantov. Po starih avstrijskih predpisih se je uradništvo, čim je doseglo stalnost in pravico do pokojnine, aspirantska doba vštela v celokupno službeno dobo, seveda z nekaterimi razlikami po vrsti stroke. Za posredne panoge državne službe so bile določene pa še širše ugodnosti, tako na primer znižanje minimalne starostne dobe za sprejem v službo, oziroma za vštetevanje službenih let.

Ker je to vprašanje prav nejasno, in se v različnih ministrstvih na različne načine rešuje, je velikega pomena razsodba državnega sveta od 16. maja 1930., št. 35.920 ex 1929., iz katere po »Poštnem Glasniku« posnema mo naslednje.

Gradbeno ministrstvo je odpustilo nekega poštne uradnika II. kategorije, ki je imel že več kot deset službenih let, brez pravice do pokojnine. Odpuščen je sicer — vštetevši aspirantsko dobo — služil nad deset let v državni službi, vendar ker mu ministrstvo aspirantske dobe ni vračunalo, po odbitku le-te njegovo skupno službovanje ni presegalo deset let.

Po tožbi odpuščenega je državni svet razveljavil izpodbijano rešitev gradbeno ministrstva iz razloga, »ker se aspirantska služba po zakonih prejšnje avstro-ogrske države ni smatrala za dnevničarsko službo, kakor to navaja minister v svojem odgovoru, ampak se je priznavala ta služba za napredovanje in za pokojnino ter bi se bila morala zato upoštevati ob odpuštu tožitelja iz državne službe. Pa tudi če bi se mu ta služba ne priznala, bi se vendar ne bil smel odpušiti, ker je imel na dan 1. decembra 1925. po sa-

mem ministrovem odgovoru na tožbo: deset let, deset mesecev in sedem dni vračunljive službe, a s tem je izpolnil pogoj iz člena 336. finančnega zakona za leto 1928./29. itd.«

O ti razsodbi izvaja »Poštni Glasnik« v nadaljnjem tole:

»Ta razsodba je prav zanimiva in tudi važna za p. t. t. uradnike-bivše aspirante. Največ je vredna v tem pogledu, ker je z njo razveljavljena nezvzdurna ministrska naredba, da je bila aspirantska služba dnevničarska služba in kot taka neveljavna za napredovanje in za pokojnino. Zdaj je jasno, da se računa aspirantska služba tudi v minimalni rok prvih 10 let.

Manj jasna pa je gornja sodba državnega sveta v tem, ko citira čl. 336. finančnega zakona za leto 1928./1929., s katerim se daje pravica do pokojnine onim uslužbenecem, ki so na dan 1. decembra 1925. imeli 10 let (pozneje 15 let) službe, vračunljive po prejšnjih predpisih. Če to drži, potem velja zakon od 1. marca 1929. (pridobivanje pravice do pokojnine) samo za bodoče, medtem ko imajo vsi, ki so si pridobili pravico do pokojnine do tega dneva, to pravico dalje, ne glede na nove predpise.

Nekateri so ta zakon tudi na ta način tolmačili, a do gornje razsodbe ni bilo prave sankcije takega tolmačenja. Največje važnosti je — kakor že rečeno — računanje aspirantske službe v minimalni rok prvih 10 let, česar naše (tedaj še: gradbeno) ministrstvo doslej ni priznavalo.

Ta razsodba državnega sveta je načelne važnosti tudi za druge stroke, n. pr. za davčno uradništvo, ker v zadnjem času tudi finančno ministrstvo ne priznava več v celokupno službeno dobo tistega časa (največ 1 leto), ki ga je davčni aspirant odslužil pred dovršenim 18. letom.

S. Č.:

Danes meni, jutri tebi.

Iz ljubljanskega »Zadugarja« objavljamo sledeči velepomembni članek:

»Nekako pred osmimi leti je prinesel zagrebški dnevnik »Jutarnji list« zanimiv članek o industrializaciji kmetijstva v Ameriki. Računal je, kako malenkostni bodo produktijski stroški za žito, ker bo vse delo opravljal stroj. Omenjal je tudi, da se tudi Rusi zanimajo za navedeni ameriški sistem farmerstva. Prerokoval je slabo bodočnost našemu kmetijstvu, ki se ne more tako hitro modernizirati, deloma zaradi konservativnosti kmetovalcev, deloma zaradi pomanjkanja kapitala in smisla za investicije, dostikrat pa zaradi terena kot takega, kjer ni mogoče izrazito valovitega terena obdelavati s poljedelskimi stroji.

Danes nastopa ona doba, kot jo je prerokoval pred osmimi leti »Jutarnji list«. Poceni obdelovanje s stroji, forsiranje produkcije ne glede na konzum, dobra letina in preobilica sadu je tako pocenila poljske pridelke, da se celo ameriški farmerji ne morejo znajti, in oni sami trdijo, da ne pridejo na svoj račun in da jih stane tudi to ceneno mašinsko pridelovanje več kakor pa izkupijo za svoj pridelek.

K temu se je pridružila še Rusija s svojim dumpingom in prodaja žito pa tudi les ter industrijske izdelke po ne-

verjetno nizki ceni; franco Italija stane pšenica iz Rusije 1:10 Din, kar znači franco nakladalna luka 96 par. Ako pride pšenica tedaj iz notranjosti dežele, dobi kmet zanjo svojih 50 do 60 par za kilogram. Koliko si more kmet s tem kupiti? Ne poznamo razmer, toda nemški zadružni časopisi pišarijo vedno in vedno o krušnih kartah, o kartah za sladkor, za mast, za manufakturno. Časi in razmere, kot smo jih mi doživljali v letih 1916. do 1918. Morda na eni strani pomanjkanje, da si morajo urejevati razmere s krušnimi kartami, na drugi strani pa preobilica žita, ki ga prodajajo po smešno nizki ceni, in dobi za to žito kmet na vse zadnje protivrednost, ki je malo več kot 2 kg riža, katerega rabi kitajski kuli kot svojo dnevno plačo.

Posledico takih razmer in takih cen čutimo tudi v srednji Evropi, predvsem v naši državi. Naša (ljubljanska železničarska, op. ured.) zadruška je plačala zadnji vagon umetno sušene koruze 76 par za kilogram, ako odštejemo stroške za sušenje 16 par za kg, tedaj je stržil kmet za kilogram koruze 60 par, ali malo več kot za eno Vardar cigareto. Za pšenico iztrži kmet 1:20 do 1:50 Din, pa tudi po en Din jo mora oddajati. V Sloveniji dobi kmet za krompir, ki je ponekod glavni vir njegovih dohodkov 50 par

za kg, drugod, kjer stavijo svoje nade, da poravnajo davke, na prodajo prašičev, bodo razočarani, ko bodo videli, da bo cena prašičem padla morda na neverjetno nizko ceno.

Železničarji sami najbolj čutimo in vidimo, kam dovede ta kriza našega kmeta. Poprej je šel vlak za vlakom lesa in drv, žita in živine, danes vozimo prazne vagone sem in tja. In kolikor se robe prepelje, jo dá kmet pod lastno produkcijsko ceno.

Kako se bo vse to končalo? Ako gre po tej poti naprej, potem smo si lahko na jasnem, da bo prišla polovica kmetij na boben ali pa bodo hoteli ohraniti kmetijstvo pri življenju, mu znižali davke, in ceho bomo plačali mi, državni nameščenci. Gotovo je, da bodo razdelili vse breme sedanje gospodarske krize med vse državljanec in da bodo začeli nam zmanjševati plače, podobno kot je fašistična Italija znižala za 12% plače vsem državnim nameščencem.

Ne smemo se veseliti tega, da mora danes kmet prodajati svoje pridelke pod ceno. Če on danes krvavi, mu bomo morali pomagati v kratkem času spet mi sami. Sedanje stanje ni zdravo, nastale bodo komplikacije, in ne vemo, kdo bo pri tem vse trpel.

Kot zadruga pa moramo gledati na sedanjo krizo v poljedelstvu ter v industriji z združnega stališča. Kmet, producent naših živil, nam je najbližji. Kot zadruga skušamo priti neposredno z njim v stik in je naravno, logično in pravično, da smatramo mi tega kmeta nekako kot našega uslužbenca, kot uslužbenca konzumentov. Kakor skuša biti vsaka zadruga pravična napram vsem svojim članom, tako skuša biti pravična tudi napram svojim uslužbencem, katerim hoče organizirati in preskrbeti eksistenco, vredno človeka in njegovega dela. V naši zadrugi znaša

poprečna plača naših uslužbencev 1580 Din mesečno in smo si šteli kot svojo dolžnost, da smo našim uslužbencem preskrbeli bolniško in pokojninsko zavarovanje.

Kako gre danes kmetovalcem, onim našim uslužbencem, ki delajo od ranega jutra do poznega večera, družinski oče in vsa njegova družina, da pridelajo za nas konzumente kolikor rabimo? Ako izkupi ta naš uslužbenec, ki je delal vse leto za naše konzumente, komaj toliko, da bo davke plačal, včasih pa niti toliko ne, tedaj je ta uslužbenec-producent daleko zapostavljen pod naše uslužbenec, ki samo razdeljuje ono blago, ki ga je kmetovalec s težko mujo pridelal. Smili se nam kmet, ki je dobil za koruzo samo 60 par za kg. Nam konzumentom, stalno plačanim nameščencem, je danes pri teh smešno nizkih cenah skoro vseeno, ali plačamo za njegovo koruzo 60 ali 70 ali 80 par. Njemu kot producentu pa se to zelo pozna. Podobno razmerje kot v tovarnah. Nam je vseeno, če plačamo za srajco 43 ali 44 dinarjev. Toda za ono šiviljo, ki šiva 14 do 16 ur dnevno, ni vseeno, ali dobi za izdelavo srajce 2 Din, kot jo danes plačujejo, ali bi lahko dobila 3 Din, kot smo mi pripravljene, plačati jo.

Kot združniki moramo biti pravični do vseh onih stanov, ki delajo pozitivno za splošni dobrobit človeštva. In tako danes obžalujemo kmetovalca, ki dela brezplačno, ki mora daleko izpod lastne cene prodajati, kar je pridelal. V takem položaju ne moremo slediti trgovcem, ki še in še pritiskajo na producenta-kmeta, da bi še popustil od sedanjih cen. Ne moremo in nočemo pritiskati kmetovalca pri ceni-zato, da bi mi potem lahko »konkurirali«.

Kot zadruga ne moremo slediti takemu trgovanju. Ostati moramo ljudje, drugovi producentov.

Združitev pogrebnih skladov.

Brez najmanjšega hrupa se je posrečilo združiti pod pogojem reciprocitete dva močna pogrebna sklada, in sicer pogrebni sklad Udruženja davčnih uradnikov, poverjeništvu v Ljubljani in pogrebni sklad društva državnih uslužbencev in upokojencev dravske banovine v Ljubljani. Skupno s pogrebnim skladom društva finančnih konceptnih uradnikov bo štel združeni sklad nad 800 članov, in sicer takih članov, ki se zavedajo v polni meri velikega pomena svoje socialne institucije. Značilno je, da so včlanjeni v pogrebnem skladu društva državnih uslužbencev in upokojencev predvsem davčni izvrševalci, zvičnikarji in služitelji finančne stroke ter drugih strok državne službe.

Po novem letu bodo dobili svojci vsakega umrlega člana enega izmed prej omenjenih pogrebnih skladov nad 8000 Din. Bivši sklad društva finančne stroke je štel 655 članov. Po izstopu geometrov, računskih in pisarniških uradnikov je bil sklad reduciran na

422 članov. Marsikdo je obetal skladu pogin, toda z resnim delom se je posrečilo sklad utrditi in ga postaviti na mnogo bolj močno podlago, kakor je bil prej.

Vsako društvo naj le še skrbi, da bo pritegnilo za člane vse svoje tovariše, odnosno še kako drugo številnejšo skupino in možnost bo, da se zniža prispevek od 10 Din na 5 Din.

Tako urejeni skladi so najboljši in najsigurnejši. Denar se ne zbira v blagajni, temveč se za smrtne primere nabrani prispevki takoj izroče svojcem umrlih članov. Tudi je vsak član siguren da bodo njegovi svojci dobili posmrtnino, če tudi umre več članov naenkrat. Eventuelna sprememba valute na sklad ne more vplivati, ker ni nakopičenega kapitala. Pa saj ima na ta način urejene sklade učiteljstvo, ki je ena najmočnejših organizacij, uradništvo mestnega magistrata in mestne hranilnice ljubljanske, hišni posestniki, gostilničarji itd. itd.

Anatole France:

Mali puščavnik.

Nisem še znal brati, nosil sem še preklane hlačice, jokal sem, kadar me je varuhinja usekovala in vendar me je razjedalo silno hrepenenje po slavi. Prav čista resnica je to: v najnežnejši starosti sem že gojil željo, brez odlašanja proslaviti se in vtisniti svoje ime ljudem v spomin. Skušal sem doseči to, ko sem postavil svinčene vojake po mizi in obednici. Če bi bil mogel, bi bil šel na bojna polja, da si tam priborim nesmrtnost in postal bi bil podoban kateremu izmed svinčenih generalov, ki sem jih vrtil v svojih rokah in katerim sem delil na poveljenem namiznem platnu vojno srečo.

Toda ker ni bilo ne konja, ne uni-forme, niti polka in ne sovražnikov, sem pogrešal vse za vojaško slavo bistvene stvari. Zato sem premišljeval, kako bi postal svetnik. Za to je treba manj priprav, donaša pa mnogo hvalc. Mati je bila pobožna. Njena pobožnost, ki je bila, kot ona sama ljubezniva in resna, me je močno ganila. Mati mi je često prebiralala Življenje svetni-

kov, katero sem s slastjo poslušal in ki mi je polnilo dušo s presenečenji in ljubeznijo. Vedel sem torej, kako so ravnali možje Gospodovi, da je bilo njihovo življenje dragoceno in polno zaslužnja. Vedel sem, kakšen nebeški vonj razširjajo mučeniške rože. Toda mučeništvo je ena izmed skrajnosti, pri kateri se pa nisem ustavil. Prav tako nisem mislil na oznanjanje vere in na propovedovanje, ker to oboje ni bilo v mojih močeh. Ostal sem torej pri odgovodovanju, ker je lahko vršiti in je učinek zanesljiv.

Da bi začel z odgovodovanjem kar precej, sem odklonil kosi. Mati, ki ni razumela nič o mojem novem pozvanju, je mislila, da sem bolan in me je gledala z nemirom, da mi je bilo kar hudo. Vendar se zaradi tega nisem nič manj postil. Nato sem se spomnil svetega Simeona Stylita, ki je živel stoječ na stebri, in splezal sem na kotel v kuhinji. Toda tam nisem mogel ostati, ker me je služkinja Julija takoj prepodila. Ko sem zlezal s kotla, sem se z vsó gorečnostjo podal na pot popolnosti in sklenil, da bom posnemal svetega Nikolaja Patraškega, ki je razdelil svoje bogastvo med reveže. Okno

Da dobi v tem skladu vsakdo takoj posmrtnino v iznosu tolikokrat po 10 Din, kolikor članov štejejo vsa združena društva, ni treba posebe na glašati. Ni torej treba, da si včlanjen določeno dobo, da sploh kaj dobiš. Če umre član prvi dan, ko vstopi v sklad, dobe njegovi svojci posmrtnino, v tem primeru nad 8000 Din.

Tovariši, agitirajte za ta sklad. Po-

drobna pojasnila dajeta Udruženje davčnih uradnikov, poverjeništvu Ljubljana (predsednik g. Ribnikar — davčna uprava za mesto v Ljubljani) in pogrebni sklad društva državnih uslužbencev in upokojencev dravske banovine v Ljubljani (predsednik g. Illovar — davčna uprava za okolico v Ljubljani).

Udruženje davčnih uradnikov.

Tri slike.

Znaki naših dni.

Lani je moral naš list prestati težko krizo. Precejšen del starih naročnikov se mu je izneveril. Pa ne morda zato, ker bi bil pisal list kdaj zoper njih interese ali jih vsaj zanemarjal ali omalovaževal. Ne — baš nasprotno! Zakaj torej...? Zaradi osebne užaljenosti nekaterih oseb, ki so nad skupnim glasilom hoteli ohladiti svojo malenkostno jezico. In rezultat vseh teh večše in premišljeno izvedenih naporov na naš list? Ne le, da se skupno število naročnikov ni zmanjšalo, celo naraslo je za nekaj stotin novih. Ker pošteno delo na koncu koncev le obvelja. — Nekaj sličnega se je zgodilo tudi letos. Za Novo leto je prejela uprava od skupine članov nekega strokovnega uradniškega društva voščila v obliki kolektivne odpovedi lista. In razlog? Ne morda, da bi bil naš list neprijazno ali sovražno nastopal proti stroki ali društvu, kateri pripadajo naročniki, ki so lepo organizirano odpovedali list, nikakor ne. Saj je priobčil celo več njihovih prispevkov. Ampak vzrok leži v tem, da je list v nekem primeru poročal — objektivno, tako, da je bilo čuti v njem oba zvona. In to je bilo dovolj povoda za odpoved! Za takimi naročniki nam res ni žal. Saj ne izdajamo lista zaradi profita. Kdor pa ni iz prepričanja in s srcem naš, kdor ne pojmuje stanovske solidarnosti, kdor išče povsod za svojo dajatev protiuslug, vsi tisti so mrtvi za idejo tovariške skupnosti, za idejo vzajemne pomoči, za idejo višje celote, kateri so koristi posameznikov in poedinih skupin podrejene. — Prepričani pa smo, da bodo še tudi vsi ti spregledali, da je le v skupnosti moč in trajni uspeh. Da le ne bi bilo prepozno!

Reklamacije.

Zgodi se, da se naš list zakasni in da izide recimo namesto 20. šele 22. v mesecu. Kje tiči vzrok? Časih za par

Vestnik.

Tajnikom naših organizacij. Ob koncu minulega leta je naša Zveza razposlala vsem včlanjenim organizacijam okrožnico, s katero jih je pozvala, naj vsa društva po svojih tajnikih dostavljajo redno in pravočasno uradništvu »Našega Glasu« vse važnejše vesti, ki se tičejo njihove stroke, predvsem iz črpana poročila o občnih zborih in društvenih sestankih ter sploh vsa poročila o strokovnem in organizacijskem

gibanju. Na isti način bi si pa včlanjenice organizacije mogle tudi poenostaviti obveščanje članstva, tajniki pa bi se razbremenili in organizacijam prihranili trud ter poštni in ekspedicijski stroški. Namesto z okrožnicami od moža do moža, naj se obveščajo člani z objavami v našem listu! Uredništvo je pripravljeno objavljati slična društvena obvestila in otvoriti za posamezne stroke posebne stalne rubrike.

očetove sobe je gledalo na nabrežje. Skozi to okno sem vrgel tucat grošev, katere so mi bili dali, ker so bili novi in so se lepo svetili. Nato sem vrgel skozi okno frnikole, volka in vrtavke pa še bič iz jeguljine kože.

»Ta otrok je bebast!« je zakričal oče in zaprl okno.

Bil sem jezen in sram me je postalo, ko sem slišal, kako sodijo o meni. Toda pomislil sem, da oče, ki ni svetnik kakor jaz, ne bo z menoj delil slave blaženih, in ta misel mi je bila v veliko tolažbo.

Ko je prišla ura za sprehod, sem me pokrili s klobučkom. Odtrgal sem z njega pero, po vzgledu blaženega Labra, ki je, čim je dobil v dar staro, že čisto prašno čepico, jo še skrbno povlekel po blatu, preden jo je del na glavo. Mati je skomignila z rameni in globoko vzdihnila, ko je izvedela zgodbi o bogastvu in o klobuku. Zares, hudo sem jo žalostil.

Med sprehodom sem imel oči posevne, da bi me posvetni predmeti ne raztresli. Tako sem hotel slediti nauku, ki sem ga večkrat slišal v življenju svetnikov.

Ko sem se vrnil s tega spodbud-

nega sprehoda, sem si naredil, da do sezem popolno svetost, spokorniško obleko. Natlačil sem si namreč za hrbet žime iz starega naslonjača. Doživel sem zaradi tega nova preganjanja. kajti Julija me je presenetila prav tisti hip, ko sem hotel tako posnemati sinove svetega Frančiška. Ker je obstala pri videzu in ni prodrila do duha je opazila le, da sem navrtal naslonjač in me je v svoji preprostosti nabila.

Ko sem premišljal vse mučne dogodivščine tega dne, sem spoznal, da je zelo težko postati svetnik v družini. Razumel sem, zakaj sta šla sveti Anton in sveti Hieronim v puščavo med leve in kozlonoge Pane. Zato sem se odločil, da se precej drugi dan umaknem v puščavniško celico. Izbral sem si v ta namen labirint v botaničnem vrtu, kjer sem se hotel skriti. Tod sem hotel živeti v premišljevanju, odet kakor sveti Pavel Puščavnik, s haljo iz palmovih listov. Misli sem si: gotovo so na tem vrtu koreninice, ki mi bodo za hrano. Na vrhu grička stoji koča. Tam bom živel sredi med vsemi živalmi stvarstva. Lev, ki je s svojimi kremplji izkopal nekoč grob Mariji Egipčovski, gotovo pride pome, da bo

Nove knjige.

»Zdravje«. Prejeli smo 12. številko »Zdravja«, poljudnega zdravstveno-higijenskega mesečnika, ki ima sledečo vsebino: Prehlajenje in bolezen. Dr. I. Pirč. O raku. (Nadaljevanje in konec). Doc. dr. A. Košir. Nehigijenske brezobzirnosti. Dr. V. Kocjančič. Utrjevanje otrok jeseni in pozimi. O prehrani otrok. Dr. Marija Montessori-A. Šavli. Deset zapovedi za higijeno zob. Iz zapiskov gospoda Potrebe. Pripoveduje Milan Vrtačnik. Glasnik higijenskih ustanov v dravski banovini. Dobro čtivo. Drobiž. V prilogi naslovna slika 1931. s kazalom vsebine letnika 1931. »Zdravje« ureja dr. Ivo Pirč. Letna naročnina znaša samo 30 Din in se list naroča pri upravnistvu v Ljubljani, Zaloška cesta 2. Vz gledno urejevani poučni mesečnik vsemu državnemu uslužbenstvu najtopleje priporočamo.

Iz železničarske stroke.

Vračunavanje službe ponesrečenim železničarjem. Po zakonu o državnem prometnem osebju se uslužbencu, ki se v službi tako ponesreči, da postane nesposoben za službo, prišteje k pokojninski osnovi še 10 let. Družini umrlega ponesrečenega uslužbenca, se prizna kot osnova za pokojnino tista pokojnina, katero bi bil uslužbenec prejel, če bi bil ob času smrti imel 10 let več službe. Ker ljubljanska železniška direkcija priznava družinam ponesrečenih uslužbencev kot pokojninsko osnovo le za 25% povečano pokojnino, izračunano po stopnji osnovne plače, na kateri se je uslužbenec ob smrti že nahajal, so v nekem slučaju prizadeti preostali vložili tožbo na državni svet. V tožbi zahtevajo, naj se za osnovo pokojnine vzame tista pokojnina, katero bi bil uslužbenec dosegel, če bi bil odslužil še teh 10 let

več. To se pravi, naj se v takih primerih všteje umrlemu uslužbencu še 10 let več tudi za določitev stopnje osnovne plače ter se kot pokojninska osnova smatra ta, vsaj za tri stopnje zvišana osnovna plača. O razsodbi bomo svoj čas poročali.

Brezplačni prevoz stavbnega materiala. Ker imajo po pravilniku o vozniških ugodnostih železniški uslužbenci pravico do brezplačnega prevoza stavbnega materiala za zidanje svojih stanovanjskih hiš, je prometno ministrstvo izdalo navodila o izstavljanju brezplačnih prevoznih nakaznic za ta namen. Po tem navodilu se more dovoljevati brezplačni prevoz gradbenega materiala za zidanje stanovanjskih poslopij uradnikom, zvaničnikom, služiteljem in pomožnemu osebju, če je temu osebju že priznana stalnost, potem ko je dovršilo tri leta službe pri državnih prometnih ustanovah. Stanovanja uradnikov smejo imeti največ 5 sob, stanovanja zvaničnikov, če zidajo dvostanovanjske hiše, največ po 3 sobe, hiše služiteljev in pomožnega osebja pa morejo imeti največ po 2 sobi, pri čemer povsod pritlikline niso vštete. — Prošnjam za dovolitev brezplačnega prevoza mora biti priložen proračun, načrt in potrebne listine ter izjava prosilca, da bo v enem stanovanju sam prebival. To izjavo mora potrditi njegov predstojnik. Če se te obveze ne bi držal, se prosilec disciplinski kaznuje. Prošnje rešuje prometno ministrstvo.

Vozne ugodnosti železniških upokojencev. Po novem pravilniku o vozniških ugodnostih imajo upokojenci, mlajši loščinarji in vdove, oziroma sirote navedenih železniških uslužbencev pravico do posebnih legitimacij, ki jih opravičujejo za nakup dvanajst režijskih kart in treh prostih vozniških kart na leto. Take rumene oplatničene legitimacije dobe upokojeni uradniki, zvaničniki in služitelji, če so služili naj

manj pet let pri železnici ali pa če so bili zaradi nezgode ali bolezni upokojeni pred tem časom, ter vsi, ki so si pridobili pravico do legitimacij še pred novim pravilnikom. Legitimacije dobe tudi nenastavljeni (pomožno osebje), če prejemajo pokojnino, po 10 let službe ter vdove in sirote navedenih uslužbencev, če prejemajo pokojnino od železniških ustanov ali skladov. Nadalje dobe legitimacije družinski člani vseh navedenih uslužbencev, če žive z njimi v skupnem gospodinjstvu. So to žena, otroci do 18. leta ter sinovi, ki posejajo šolske zavode ali so pri vojakih do 25. leta, hčerke pa do omožitve, če na mesec zaslužijo manj nego 500 Din. Otroke pod 10. leti je mogoče vpisati kar v legitimacije staršev. Vsi navedeni pa prejemajo legitimacije le, če prejemajo draginjsko osebno, oziroma družinsko doklado ali pa če so služili pri železnici vsaj 20 let. Legitimacije bodo veljale od 1. januarja 1931.

Zdravstveni drobiž.

O paradižnikih. Uporaba paradižnikov ali tomat za juhe, polivke, salate, sočivja in konserve je precej splošna. V Higijenskem zavodu v Hamburgu so preiskali tomato glede njene sestave. Prav posebno so upoštevati sok, ker prav sok povzroča prijetni in osvežujoči okus tomate. Ugotovili so, da obstoji paradižnik iz 95 odstotkov vode, dalje iz kisline, ki jo moramo smatrati za citronske kisline, ter da je v paradižniku tudi nekaj mineralnih snovi, in sicer 0,628 grama na 100 gramov. Dr. Stuber, ki je tomato raziskal, je ugotovil sledeče mineralne snovi, ki jih navaja v vrstnem redu njih količine: Kalij, natron, apno, magnezijo, železni oksid, glino v obliki raznih kislin in slednjič ogljikovo kislino. Iz tega sledi, da uživa tomata po pravici sloves kot zelenjava. — Prav

posebno vlogo ima tomata v prehrani na ledvicah bolnih, kjer je skoraj edina v poštevh prihajajoča dovoljena začimba ali »dišava«.

Poskusi zdravljenja tuberkuloze z zlatimi preparati so pokazali viden uspeh pri tuberkulozi kože, a so jih morali pri pljučni tuberkulozi zaradi nevarnosti zastrupljenja z zlatom opustiti.

(Iz »Zdravja«.)

»Sem samo pol človeka«
ČE NIMAM DOBRE KAVE
DOBITE DNEVNO SVEŽE PRAŽENO LE
PRI TVD. B. MOTOH
LJUBLJANA, VODNIKOVA TRG 5.

OKASIJSKA PRODAJA!

»Schaffhausen« preciznih žepnih ur, briljantnih prstanov, modernih zapestnic, obeskov, uhanov, doz za cigarete, jedilnega orodja, srebrnih nastavkov, modernih budilk, stenskih ur.
IVAN PARIŽ, Ljubljana, Pred Skofijo 15

Priporočamo tvrdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Ivan Perdan nasl., Ljubljana
Veletrgovina kolonijalnega in špacerijskega blaga.
Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

Kr. dvorni dobavitelj
ANTON VERBIČ, Ljubljana
Delikatese Špacerija
Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

Telefonska številka 2412 Štev. poš. hran. 11.165
Vzajemna posojilnica v Ljubljani
I. Z. Z. O. Z.
Miklošičeva cesta 7
v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zagnamami na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Knjigarna Učiteljske tiskarne

v Ljubljani
Franciška
ulica 6

TELEFON ŠT. 3397
RAČUN POŠTNE
HRANIL. ŠT. 10.761

priporoča cenj. občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šol. zvezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

C. J. HAMANN
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vlr nakupa perla, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarija modernih ročnih del.